

معرفی آثار طراحان لباس در سبک تغییرپذیر

مریم صبوری نیا^۱

مقدمه

با بررسی لباس‌های تغییرپذیر در صنعت مد، می‌توان پی برد که نیاز به این گونه لباس‌ها همیشه و در همه دوره‌ها برای ایجاد تنوع برای انسان‌های تنوع‌طلب امروزی لازم و ضروری است و طراحان همیشه به ارائه طرح‌های خلاق و متنوع در این زمینه پرداخته‌اند. لباس تغییرپذیر با تمام پیشینه و کاربردی که دارد از آن دسته لباس‌هایی است که خیلی در مورد آن در مجامع مد صحبت نشده است. این لباس‌ها بسیار هوشمندانه طراحی می‌شوند و در طراحی‌شان نیاز به تفکر و خلاقیت بیشتری است. طراحان مطرحی در این زمینه آثاری ارائه داده‌اند که در این پژوهش به بررسی زندگی و آثارشان می‌پردازیم.

تاریخچه لباس

در آغاز شکل‌گیری اجتماعات بشری و در جامعه‌های اولیه، پوشاک جنبه و نقش حفاظتی داشته و برای مصون نگه‌داشتن بدن انسان در برابر عوامل طبیعی و اقلیمی و آب و هوایی به کار می‌رفته است. بعدها، با توسعه فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی در جامعه‌ها و شکل‌گیری عقاید دینی - مذهبی در ذهنیت مردم، پوشاک، نوع رنگ، جنس، شکل و سبک دوخت تن‌پوش‌ها زمینه و نقش فرهنگی یافت و کارکرد اجتماعی و فرهنگی و نمادین آن برجسته شد. (پارشاطر، ۱۷، ۱۳۸۳)

از زمان انسان بدوی تاکنون، بشر در فکر تحول سبک پوشش خود و نیز ابتکار در به وجود آوردن تنوع در آن بوده و همواره برای بدیع‌سازی پوشاک خود کوشیده است. انسان کمال‌گرا به کمک سلیقه خود در به کار بردن نقش‌ها و طرح‌ها و با الهام گرفتن از محیط اطراف خود توانست روز به روز با خلق زیبایی خود را به کمال برساند. (عابدینی، ۱۳، ۱۳۹۱)

لباس تغییرپذیر

پیوند طرح کاربردی با مد همیشه روندی دشوار بوده است. این کار بیش از اندازه تحت تأثیر ایده‌های عجیب و غریب دنیای مد قرار می‌گیرد که ممکن است اصالت پوشش لباس را نیز به کلی از بین ببرد، اما این‌ها تا حدود زیادی ضروری است. این تفاوت و حتی ایده‌های گوناگون که با شئون پوشاک جامعه عوض می‌شوند مورد نیاز جامعه هستند، زیرا اگر هیچ تغییری در پوشاک انسان به وجود نمی‌آمد، چه بسا زندگی خسته‌کننده می‌شد. (همان، ۱۳)

لباس تغییرپذیر ایده جدیدی نیست. این لباس در طول دهه ۱۹۷۰ توسط «لیدیا مرسدس سیلوستری» به وجود آمد و «دیان وون فورستنبرگ» و «دنا کاران» از طراحانی بودند که این روند را در مد ادامه دادند. بسیاری از طراحان در حال حاضر مهارت خلاقانه‌ای در این زمینه عرضه می‌کنند تا از عهده مدل‌های تاب‌دار بیشتر این نمونه متنوع قابل فراهم مد، برآیند. (www.vivrantmagazine.com) در زیر مدل‌هایی با قابلیت تغییرپذیری آورده شده، که نشان می‌دهد این مد در اکثر زمینه‌ها قابل استفاده است. (شکل ۱)

طراحان لباس‌های تغییرپذیر

لیدیا مرسدس سیلوستری

«لیدیا مرسدس سیلوستری» در سال ۱۹۴۶ متولد شد. (شکل ۲) او یک طراح مد و نویسنده پورتوریکویی است. لیدیا مخترع لباس‌های تغییرپذیر است و در حال حاضر در آمریکا به کار و زندگی مشغول است. او فعالیت حرفه‌ای خود را در سال ۱۹۶۹ به عنوان طراح لباس زنانه و ویراستار روزنامه «ال نوو دیا» در «سان ژان»، پورتوریکو شروع کرد.

شکل ۳- اولین لباس تغییرپذیر که توسط لیدیا سیلوستری طراحی شد

مختلف را دارد ثبت کرد. (شکل ۳) در سال ۱۹۷۶ سیلوستری کمپانی خود را با نام لیدیا دیزاین ltd.Inc افتتاح کرد. بعد از آن لیدیا در تمام رسانه‌های تلویزیونی، رادیویی و رسانه‌های چاپی مصاحبه‌هایی برای ترویج و تبلیغ لباس تغییرپذیر خود انجام داد. از سال ۱۹۷۶ تا ۱۹۹۴ لباس تغییرپذیر فقط در آمریکا، انگلیس، تایلند، سنگاپور و پورتوریکو به فروش می‌رفت.

در سال ۱۹۹۴ سیلوستری قراردادی با شرکت «تاور اینترتیمنت» امضاء کرد. بر اساس این قرارداد این شرکت با پخش یک برنامه تلویزیونی لباس تغییرپذیر لیدیا را در تمام کشورها به فروش می‌رساند. در سال ۲۰۰۶ در لباس تغییرپذیر خود تجدیدنظر کرد و با همکاری شرکت گرجستانی دیپارتمان طراحی پارچه، پارچه جدیدی برای این لباس طراحی کردند. نتیجه، پارچه‌ای بود که ۹۱ درصد آن را الیاف پنبه و ۹ درصد دیگر را الیاف مصنوعی تشکیل می‌داد. (www.wikipedia.org)

کت بیگار و برند: tcd:

لباس‌های تغییرپذیر برای زنانی طراحی شده که نیاز به تغییر و تنوع در لباس‌های خود دارند. در ژوئن سال ۲۰۱۰ شرکت لباس‌های تغییرپذیر: tcd: به عنوان یک شرکت با تولیدات این نوع لباس‌ها معرفی شد. امروزه لباس‌های شرکت tcd: جزء اصلی کمد لباس هر زن تنوع‌پذیر است.

«کت بیگار» اولین بار در tcd: به عنوان یک گروه انحصاری از زنان معرفی شد که برای هر زنی با هر سبب اندام، شخصیت، نوع زندگی و گروه سنی لباس طراحی می‌کردند. لباس‌های او سریعاً مورد پسند همه زنان واقع شد و جای خود را در کمد لباس‌های زنانه باز کرد. از آن زمان به بعد tcd: همه جا در بوتیک‌ها فروخته می‌شد. قبل از راه‌اندازی شرکت لباس‌های تغییرپذیر: tcd:، کت ۱۴ سال در صنعت مد برای برندهای معروفی مثل Calvin Klein لندن، Burberry و Saks Fifth Avenue طراحی می‌کرد. کت درجه BFA طراحی و تجارت مد خود را از دانشگاه آمریکایی لندن کسب کرد و فارغ‌التحصیل شد و بعد از آن در F.I.T در شهر نیویورک شروع به کار کرد. کت در حال حاضر در تگزاس زندگی می‌کند و در حال گسترش شرکت tcd: در تخصص مد و پوشاک برای زنان است.

(www.theconvertibledress.com)

کت بیگار یک طراح و مدیر خلاق است که لباس‌های تغییرپذیر: tcd: را در سال ۲۰۱۰ در سانفرانسیسکو راه‌اندازی کرد. این لباس‌ها سازگار با محیط زیست است. زمانی که کت بیگار در سانفرانسیسکو برای دریافت درجه پارسی‌اش نیاز

شکل ۱- نمونه‌های از لباس‌های تغییرپذیر

او هم زمان با کار به عنوان روزنامه‌نگار، طراحی لباس‌های تغییرپذیر را نیز انجام می‌داد. در سال ۱۹۷۲ لیدیا به لندن نقل مکان کرد و در کالج مد لندن مشغول به تحصیل شد. در ۵ می ۱۹۷۶ لباس تغییرپذیر خود را طراحی کرد و در دسامبر ۱۹۷۷ طرح خود را به عنوان اولین لباس زنانه‌ای که قابلیت تغییر به مدل‌های

شکل ۲- لیدیا مرسدیس سیلوستری

تربیت کنم، نیازها را برآورده کنم و مشکلات را حل کنم. هم‌زمان با این‌ها، هنرمندی که درون من است هم از روی خودپرستی و هم تجسمی برای زیبایی می‌کوشد. بنابراین طرح، یک مبادله ثابت برای متعادل کردن راحتی و تجمل، کاربردی کردن و مطلوب بودن است.»

روشی که کاران با چالش آن مواجه می‌شود می‌تواند از سادگی لباس تا فریبندگی یک لباس با دست نقاشی شده باشد. طرح به هر شکلی که درآید، کاران به شما خواهد گفت که آن لباس از بدن شروع می‌شود و به بدن پایان می‌یابد. بیان نفسانی لباس، حس امنیت و آزادی حرکت آن می‌باشد.

مفهوم کاران از سیستم مدرن لباس پوشیدن بر پایه نمونه‌های آسان می‌باشد، جایی که تعداد بسیاری از آیتم‌های قابل تغییر با هم کار می‌کنند تا یک قفسه کامل از لباس به وجود آورد که از روز تا عصر، اول هفته تا پایان هفته و فصل به فصل ادامه دارد. کاران می‌گوید: «من برای یک زن و مرد بین‌المللی طراحی می‌کنم. یک شخص خلاق که هرگز نمی‌داند که چه موقع از روز قرار است آن‌ها را بپوشد.»

کاران با صحبت کردن به زبان چند فرهنگی مد، از سبک زندگی و ذاتی هنرمندانه الهام گرفته است. آیتم‌های کاملاً ضروری شامل شال کشمیر مشکی، بند چرمی، پارچه‌های قالب گرفته و کشی می‌باشند که اغلب توسط کاران تهیه می‌شوند، مثل طرح‌هایی که بدن را می‌پوشانند. برای کاران این فقط در مورد لباس نیست بلکه در مورد سبک زندگی هم می‌باشد. او تصویر کلی را از سر تا انگشتان پا، از کارآمد بودن تا زیبایی شناختی می‌بیند. کیف‌های دستی و کفش‌ها درست در کنار لباس‌ها طراحی شده‌اند.

بررسی کاران در مورد شلوارهای فاستونی منجر به تولید برند DKNY در سال ۱۹۸۹ شد. مد سریع با گرایش ذهنیت شهری چیزی است که کاران آن را «پیتزا به کلکسیون خاویار» می‌نامد. DKNY آنقدر متنوع و محبوب شد که برندها و لیبل‌های دیگری از آن گرفته شدند، این برندها شامل شلوار فاستونی DKNY، زیرپوش DKNY، شلوار فاستونی نوجوان‌های DKNY و کوچولوهای DKNY می‌شود.

مد برای «کاران» به صورت خلاقانه در نیویورک شروع شد. او در یک خانواده مد در جزیره «لانگ» متولد شد. نه تنها پدرش یک خیاط بود بلکه مادرش نیز یک مدل در سالن نمایش مد بود. حتی ناپدری کاران در بازار مد کار می‌کرد. بنابراین طبیعی بود که کاران، وقتی که هنوز یک دبیرستانی بود اولین کلکسیون خود را طراحی کرد و اولین نمایش خود را به روی صحنه برد.

کاران با گذراندن دومین سال در مدرسه طراحی پارسون برای شغل تابستانی به استخدام «آنه کلین» در آمد. بعد از سه سال به عنوان طراح همکار، در سال ۱۹۷۴ جانشین او نام گرفت. دوست مدرسه‌ای او به نام «لوئیس دلویو» یک سال بعد به او ملحق شد. آن‌ها با هم کلکسیون آنه کلین را طراحی کردند. کاران در سایه DKNY، در سال ۱۹۸۲، آنه کلین ۲ را خلق کرد. او بعد از ۱۰ سال طراحی در آنه کلین آماده بود تا با حمایت «ویس» و شرکت «تاکیهو» به عنوان صاحب شرکت آنه کلین روی پای خود بایستد. در پاییز ۱۹۸۵ اولین کلکسیون «دنا کاران نیویورک» برپا شد و عکس‌العمل مطبوعات و خرده‌فروشان دوباره ثابت کرد که کاران تاریخ مد را به وجود آورده است.

همراهان کاران در دوره شغلی طولانی او موفقیت‌هایش را که با سختی‌های

شکل ۴- لباس طراحی شده توسط کت بیگار

به شهریه داشت تمام انرژی و تمرکزش را روی طراحی لباسی سازگار با محیط زیست گذاشت که با صرفه و مد روز نیز باشد. این لباس از یک دامن جیب دار تا لباس شبی با کمربند تا یک لباس با آستین بلند یا بدون آستین قابل تبدیل است و این امکان را به پوشنده می‌دهد که به صورت دلخواه خود بپوشد. (www.catbiggar.com) (شکل ۴)

دنا کاران

دنا کاران، سر طراح شرکت بین‌المللی که نامش را در بر دارد می‌گوید: "هر کاری که انجام می‌دهم درباره قلب، بدن و روح است. طراحی برای من، بیان خودم به عنوان یک زن با همه پیچیدگی، احساسات و عواطف می‌باشد." (شکل ۵) در واقع کاران غرایز زنانه خود را به موفقیت شرکتی نسبت داد که در سال ۱۹۸۴ با آخرین همسرش «استفان ویس» بر پا کرد، که قرار بود به یک موسسه تجارت عمومی در سال ۱۹۹۶ تبدیل شود و سپس ۵ سال بعد توسط صاحب فعلی‌اش، توده تجملاتی فرانسه Louis Vuitton، Moët Hennessy، LVMH، کشف شد. کاران می‌گوید: «این که من یک زن هستم باعث می‌شود که دیگران را

شکل ۵- دنا کاران

شکل ۸- طرح نادیا در شرکت باتر

دیگر نباید نگران باشید که در دو شرایط مختلف یک نوع لباس یا یک ظاهر داشته باشید. این یک راه حل منطقی و اقتصادی دارد. طراحی لباس تغییرپذیر برند «باتر» توسط نادیا تار، مورد توجه قرار گرفت. حتی برندهای خرده‌فروشی مثل «ویکتوریا سیکرت» در حال وفق دادن خود با روش لباس تغییرپذیر هستند. یک دختر باید تعداد بسیار زیادی از این نوع لباس‌ها در کمد خود داشته باشد. طراحان مجبورند لبه‌های تحتانی لباس را تغییر دهند و از پس روش‌های خلاقانه برای متصل کردن این لباس‌ها برآیند تا اینکه آن‌ها به نمونه‌های امضاء شده منحصر به فرد تبدیل شوند. لبه‌های تحتانی رنگارنگ لباس و تزئینات به مشتری تنوع لازم را می‌دهد تا این روند را زنده نگه دارد. (www.vivrantmagazine.com)

لباس‌های تغییرپذیر نادیا روی این عبارت متمرکزند «قفسه لباس خود را پر کنید» ما همیشه به روش‌های جدید و مهیج برای پوشیدن آن‌ها می‌رسیم. نادیا همکاری خود را با شرکت باتر با یک دست لباس در سال ۲۰۰۲ شروع کرد. (شکل ۸)

نادیا تار، طراح، رقص سابق و خیاط خود آموخته به سلیقه لباس جهان مدرن تغییرات اساسی داد و برای تغییر در مد نه تنها با معرفی دوباره بلکه با کشف دوباره لباس تغییرپذیر، یک روش جدید ارائه داد.

(www.Butter.com) (شکل ۹)

دومینیک انصاری

«دومینیک انصاری، طراح یکی از ابتکاری‌ترین و چشمگیرترین نمونه کلکسیون لباس قابل تغییرپذیر تا به امروز است. (شکل ۲-۲۷) طرح‌های او نه تنها هنری و پوشیدنی هستند بلکه به پوشنده لباس جذابیت سکسی و مدرن می‌دهند. این طراح معتقد است که زنان باید در جلد خود احساس راحتی کنند. او این کلکسیون را «فرهنگ آسودگی» می‌نامد. پارچه‌هایی که در این لباس‌ها استفاده شده مثل پوست، انعطاف‌پذیر هستند و طوری با پارچه مزین شده اند که انگار برای یک الهه ساخته شده است. اکثر اوقات طراحان جوانی را می‌بینیم که اغلب در سنین بسیار پایین از مد الهام می‌گیرند، دومینیک انصاری نیز در سن ۱۱ سالگی الهام گرفته بود.

(www.vivrantmagazine.com)

شکل ۶- نمونه‌ای از طراحی لباس تغییرپذیر دنا کاران

فراوان به دست آورده بود تایید و قدردانی کردند. انجمن طراحان مد آمریکا به ۶ مد روز او تبریک گفته‌اند و اخیراً در سال ۲۰۱۰ به عنوان بهترین طراح لباس زنانه سال معرفی شد. در سال ۲۰۰۳ کاران اولین طراح آمریکایی بود که جایزه سوپرستار بین‌المللی انجمن مد را دریافت کرد. یک سال بعد مدرسه کاران برای یادآوری مشارکتش با مدرسه و صنعت مد به او دکترای افتخاری داد و در سال ۲۰۰۷ مجله «گلامور» نام کاران را در فهرست زنان موفق سال آن مجله قرار داد.

(www.donnakaran.com)

در زیر تصویر یکی از موفق‌ترین طراحی‌های کاران آورده شده است. (شکل ۶)

نادیا تار

«نادیا تار» یک طراح آمریکایی است که لباس آماده زنانه می‌فروشد. (شکل ۷) او با یک حس متفکرانه و خود مختار زیبایی به همان اندازه که طراح است یک هنرمند هم می‌باشد. هنر و اهدافی که یک شخص برای زندگی اش انتخاب می‌کند، معیار و جنبه فکری او را منعکس می‌کند. نادیا به عنوان گردآورنده محصولات مرغوب و عتیقه‌جات در سبک خود، مدرنیته را با نوستالژیک درمی‌آمیزد. او در کلکسیون‌هایش چیزهای مادی و غیرحسی را با چیزهای حسی ترکیب می‌کند و به نمایش می‌گذارد. همچنین به عنوان یک دوستدار محیط زیست، با افتخار پارچه‌های بافته شده در آمریکا و تولید شده به صورت محلی در بروکلین را منبع قرار می‌دهد و ضایعات پارچه را به هنرمندان و مدارس محلی و ضایعات محل کار را در مزرعه محلی «رد هووک» به عنوان کود اهدا می‌کند.

(www.nadiatarr.com)

شکل ۷- نادیا تار

می‌رفت فرصتی به او دادند تا ۳ ماه در میلان ایتالیا زندگی کند. در آن زمان او به اسپانیا، یونان و فرانسه سفر کرد، مکان‌هایی که در آن تجربه یک نگاه جدید برای خلاقیتش به عنوان طراح به او داد. در سال ۲۰۰۸ بعد از فارغ‌التحصیلی و گرفتن مدرک لیسانس با افتخار از AI، با کارآموزی کردن برای بسیاری از شرکت‌های متفاوت مثل XOXO و Ximena Valero به کار خود ادامه داد و حتی تعدادی کار آزاد برای شرکت تولیدی «گلدن گرو» انجام داد. بعدها در یک شرکت تولیدی به عنوان دستیار طراح برای لباس کودک و نوجوان استخدام شد. کار در شرکت باعث شد که او متوجه شود که این مسیری نبود که آرزویش را داشت، او می‌خواست کاری انجام دهد که بتواند شرکت خودش را نامگذاری کند. سال ۲۰۰۹ در سان فرانسسکو مستقر شد، جایی که در شوهای مد و عکاسی کردن شرکت کرد و با بسیاری از افراد در صنعت مد آشنا شد. شرکتش را با همانم خودش به راه انداخت. این کارها فقط مراحل اولیه برای شروع کارهای بزرگتر بود. او در میان دوستان صنعتی‌اش به حرفه‌ای‌ترین، روشنفکرترین، منظم‌ترین و باهوش‌ترین طراح زمان خود معروف بود. شرکت او از آن به بعد دوباره در ناحیه قبلی مستقر شد و یک استودیو کارآمد در جنوب کالیفرنیا افتتاح کرد جایی که جذابیت و گیرایی هالیوود با مد مواجه می‌شد. او با یاد گرفتن روشی که در کارخانه کار می‌کرد در نامگذاری صنعت مد با نام خودش بیشتر ترغیب می‌شد، بنابراین الان وقتش را صرف طراحی کلکسیون خودش و دوخت لباس‌های سفارشی برای زنان جذاب در سراسر جهان می‌کند.

(www.dominiqueansari.com) (شکل ۱۱)

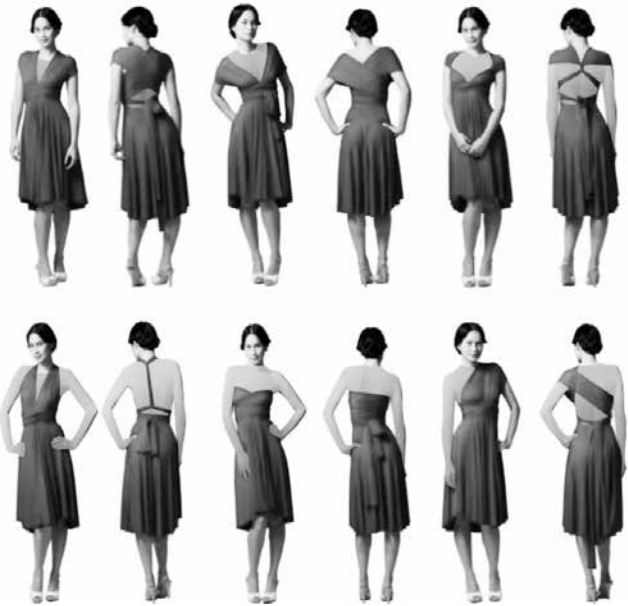
او در حال حاضر در سالن نمایش «فیلادفلیا» حرفه خود را به عنوان طراح دنبال می‌کند. هر چند راه طولانی را طی کرده اما الان می‌تواند مشتریان نامداری مثل «کلویی دوماتز» بازیگر فرانسوی را به فهرست مشتریان خود اضافه کند.

حسین چالایان

حسین چالایان متولد ۱۲ آگوست ۱۹۷۰ در نیکوسیا قبرس است. (شکل ۱۳) در سال ۱۹۷۸ او به همراه خانواده‌اش به انگلستان نقل مکان کردند. او اول در رشته

شکل ۱۱- طرح دومینیک انصاری

شکل ۹- یکی از طرح‌های نادیا تار که به مدل‌های بسیاری تبدیل می‌شود

تصمیم بر این بود که دومینیک مد را یکی از بزرگترین آرزوهای برای تبدیل شدن به یک طراح عالی برای برند خودش بسازد. او که در شهر کوچک «جکسون»، می‌سی‌سی‌پی بزرگ شده بود، می‌دانست که برای انجام این کار باید با جهان در بیافتد. دومینیک در ۱۳ سالگی شروع به ارائه طرح‌هایی برای دوستان مدرسه‌ای، مجالس مهمانی و رقص و حتی معلمش، برای شب عروسی کرد. در سن ۱۶ سالگی مدلسازی را به صورت حرفه‌ای در یک آژانس محلی در «نیو اورلئان» شروع کرد، اما آرزوی او برای دیدن نقشه‌هایی که برای زندگی‌اش داشت برآورده نشد.

روی مد بودن تنها رویای او بود و استفاده از هر روشی باعث می‌شد که او احساس ماهر بودن کند. در سن ۱۹ سالگی شوهر فعلی‌اش را دید و در سال ۲۰۰۵ با هم ازدواج کردند. در سال ۲۰۰۶ از می‌سی‌سی‌پی به لس آنجلس رفتند، جایی که او طراحی مد را در کانون هنر هالیوود کالیفرنیا آموخت. او در آنجا همه چیز را فرا گرفت و توانست طرح‌هایش را که تبدیل به هنر تن پوش شده بود و همیشه آرزویش را داشت را به وجود آورد. در سال ۲۰۰۷ زمانی که به مدرسه

شکل ۱۰- دومینیک انصاری

در سال ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰، تاج مسابقات بهترین طراح سال انگلستان را دریافت کرد. در سال ۲۰۰۰ کلکسیونی طراحی کرد که در آن یک ست کامل مبلمان به لباس‌هایی با قابلیت پوشیدن تبدیل می‌شدند. (نگارنده) (شکل ۱۳)

چالایان همیشه برای بودجه و اعتبار تلاش می‌کرد، اغلب پیشنهادهای مختلفی از کمپانی‌های دیگر و کشور خودش دریافت می‌کرد. زمانی که شرکت TSE تصمیم گرفت که با وی قرارداد جدید نیندند باعث شد که چالایان مبلغی حدود ۲۵۰ هزار پوند بدهکار و مجبور شود با شرکت به صورت توافقی تسویه کند. بعد از آن، او شرکت خودش را بازسازی کرد و در سال ۲۰۰۱ به صحنه مد برگشت البته بدون نمایش لباس، همچنین به طراحی برای شرکت «مارکز و اسپنسر» پرداخت. او در سال ۲۰۰۲ خط تولید لباس مردانه را به راه انداخت و در سال ۲۰۰۳ طرحی را به تصویر کشید و اجرا کرد که از طریق نامرتب قرار دادن پارچه‌ها بر روی هم درست شده بود. همکاری او با طراحان و شرکت‌های هنری پایان پیدا نکرده بود و او همچنان با شرکت‌های طراحی مختلف کار می‌کرد. در سال ۲۰۰۸ یک سری لباس با لیزر LED با همکاری مارک تجملی «اسواروسکی» طراحی کرد و در توکیو به نمایش گذاشت. ۲۸ فوریه ۲۰۰۸ او به عنوان طراح خلاق مارک آلمانی با تولیدات ورزشی «پوما» استخدام شد. او

شکل ۱۲- حسین چالایان

مد و لباس جهانی در مدرسه هنر «وارویک شایر» شروع به تحصیل کرد، در ادامه تحصیلاتش در دانشگاه مرکزی هنر و طراحی لندن به رشته طراحی مد پرداخت. بلافاصله بعد از آن، چالایان به لندن رفت، جایی که چند طراح دیگر در آنجا زندگی و کار می‌کردند.

در سال ۱۹۹۵ چالایان در بین ۱۰۰ طراح توانست بهترین طراح مد لندن شود. همچنین در مسابقه‌ای که از سوی کمپانی «ابسلوت» برگزار شد، چالایان در سن ۲۵ سالگی برنده جایزه ۲۸ هزار پوندی شد و آن را سرمایه‌ای برای شروع کار در شوهای هفتگی در لندن قرار داد. در پاییز ۱۹۹۸ او هم‌زمان با طراحی مد سمت طراح مشاور شرکت لباس‌های بافتنی نیویورک را نیز با مارک TSE بر عهده گرفت. همکاریش با آن‌ها تا سال ۲۰۰۱ به طول انجامید یعنی تا زمانی که کمپانی حاضر نشد با چالایان قرارداد جدید امضاء کند. او خستگی‌ناپذیر بود.

شکل ۱۴- طراحی لباس تغییرپذیر در سال ۲۰۱۳ توسط چالایان

شکل ۱۳- طراحی لباس با استفاده از کاور میل

امامی در نظر دارد که زنان جوان را به سبک فردی و راهی برای ایجاد خلاقیت در لباسشان تشویق کند. (شکل ۱۶)

همچنین این گروه می‌داند که برخی لباس‌ها به خاطر جنس یا ترکیب متریالشان برای زمین و محیط‌زیست مضر می‌باشند، پس با آگاهی از این مسئله لباس‌هایی سازگار با محیط زیست طراحی و عرضه می‌کند. لباس‌های طراحی شده در شرکت امامی چند منظوره هستند، به این معنی که برای مدت زمان بیشتری نسبت به لباس‌های معمولی می‌توان از آن لباس به شکل‌های مختلف استفاده کرد. پارچه‌های استفاده شده کیفیت بالایی دارند و به راحتی از بین نمی‌روند و کیفیت خود را از دست نمی‌دهند. هدف برند امامی این است که دارندگان لباس‌ها برای مدت زمان طولانی‌تری از لباس‌های خود استفاده کنند. لباس‌های طرح امامی برای مسافرت نیز عالی هستند. با طراحی لباس‌های تغییرپذیر شما می‌توانید لباسی داشته باشید که در موقعیت‌های مختلف به شکل‌هایی که شما نیاز دارید تبدیل شود. یکی دیگر از اهداف این برند طراحی لباس‌های ساده با قدرت تغییرپذیری بالا برای شرایط متفاوت است. (www.emami.dk)

برند YAY

شرکت طراحی «YAY» در نظر دارد که زنان را در جهت رسیدن به سبک فردی خود همراهی کند و کاری کند که زنان تنوع لازم در لباس خود را داشته باشند. این شرکت با طراحی و ساخت پارچه‌هایی با متریال عالی سعی در تولید لباس‌هایی منحصر به فرد دارد که سرشار از حس راحتی و زیبایی باشد. در نتیجه بهترین متریال را از سراسر جهان جهت تولید به آمریکا وارد می‌کند. هدف این برند، طراحی لباس‌هایی است که با آن‌ها بتوان تنوع زیادی ایجاد کرد در صورتی که فضای گنجه اتاق شما را پر نکنند. همچنین لباس‌های تغییرپذیر شرکت YAY اجازه می‌دهد که شما در وقت خود نیز صرفه‌جویی کنید. اگر شما قصد این را دارید که از محل کار خود مستقیم برای صرف شام به بیرون بروید، با لباس‌های طراحی شده در YAY می‌توانید با تغییرات کوچکی در لباس خود آن را به لباسی مناسب تبدیل کنید. بدون اینکه نیاز به رفتن به خانه و تعویض لباس داشته باشید. (شکل ۱۷)

شرکت طراحی مد YAY به شما این امکان را می‌دهد که برای تعطیلات خود

شکل ۱۷- طرح لباس قابل تبدیل YAY

شکل ۱۵- طراحی لباس تغییرپذیر در سال ۲۰۰۷ توسط چالایان

در سال ۲۰۰۹ یک شوی لباس دیگر گذاشت. یکی از لباس‌های این شو را در موزه طراحی لندن نگهداری می‌کنند. (www.en.wikipedia.org)

در سال ۲۰۱۳ نیز او کلکسیونی از لباس ارائه داد که در آن تعدادی لباس تغییرپذیر وجود داشت. قدرت طراحی و خلاقیت چالایان در لباس‌های تغییرپذیرش به اندازه‌ای است که تشخیص طرح اولیه لباس و طرحی که بعد از تغییر پیدا می‌کند واقعاً دشوار است. همچنین این لباس‌ها به راحتی و با یک حرکت ساده تبدیل می‌شود که این خود نشانگر قدرت تفکر و خلاقیت طراح است. چالایان در طراحی این لباس‌ها سعی کرده با پارچه سازی و استفاده از تضاد رنگی در انتخاب پارچه‌های مورد نظرش تفاوت لباس را در هر دو شکل بالا ببرد. (شکل ۱۴)

او همچنین پیش از این لباس‌های تغییرپذیر دیگری نیز طراحی کرده بود که به صورت الکترونیکی تغییر می‌کردند. (نگارنده) (شکل ۱۵)

برند امامی

برند «امامی» یک تیم طراحی جوان، جدید و تازه تأسیس اسکاندیناویایی است که به طراحی نوآورانه، منحصر به فرد و با کیفیت می‌پردازد. طراحی‌های آن‌ها آوانت گارد و مبنای کارشان روی لباس‌های چند منظوره یا تغییرپذیر است. برند

شکل ۱۶- طراحی لباس تغییرپذیر، برند امامی

طراحان لباس پیوسته تلاش دارند تا با نگرش و بازیابی آلبوم و مجموعه لباس و پوشاک مردان و زنان از دیرباز تا کنون و همچنین در نظر گرفتن شرایط زمانی و مکانی، لباس مناسب با شرایط و مقتضیات انسان‌ها در دهه‌های نخستین قرن بیست و یکم ارائه کنند. ولی همان‌طور که گفته شد، نوآوری، تغییر و دگرگونی مستمر امری است که به عنوان یک قاعده و اصل کلی در لباس و پوشاک پذیرفته شده است. (رضاپور، ۱۳۹۱، ۲۰۱)

طراحی نهایی در ادامه سبک لباس‌های تغییرپذیر

نهایتاً نیز با بررسی آثار طراحان بزرگ در زمینه لباس‌های تغییرپذیر و استفاده از خلاقیت و در نظر گرفتن یک هدف کلی در محدوده لباس در ادامه سبک و روش لباس‌های تغییرپذیر، طراحی‌هایی صورت گرفت و به مرحله اجرا رسید که در زیر نمونه‌ای از آن را مشاهده می‌کنید. (شکل ۲۰) این لباس عصر، با قابلیت تغییرپذیری و هدف ایجاد تنوع در ادامه سبک پوشاک تغییرپذیر طراحی شده است و اهداف کلی این پژوهش را در بر می‌گیرد.

نتیجه‌گیری

در جمع‌بندی این پژوهش به این نتیجه می‌رسیم که در انجام تمامی مراحل، هدف اصلی و نهایی، ایجاد تنوع و صرفه‌جویی در هزینه‌ها بوده است. این امر با تلاش و ایجاد خلاقیت به نتیجه رسید و حاصل آن لباس‌ها و اتودهایی شد که در زندگی امروز، بیش از هر زمان دیگری برای انسان‌های تنوع‌طلب امروزی مورد نیاز است. از طرفی این ایده از لحاظ اقتصادی نقش مهمی را بازی می‌کند به گونه‌ای که اگر این طرح و روند در لباس‌های روزمره‌تر زندگی مانند مانتو، لباس‌های مورد استفاده در خانه و یا لباس‌های زمستانه اجرا شود به نتایج بسیار خوبی می‌رسیم که متأسفانه با زمان کم و چارچوب مشخصی که در این پژوهش وجود داشت مجال کار بر روی دیگر ایده‌ها نبود.

پی‌نوشت

۱- دانشجوی کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر، گروه طراحی پارچه و لباس، یزد، ایران

فهرست منابع

- یارشاطر احسان (۱۳۸۳)، پوشاک در ایران زمین (سری مقالات دانشنامه ایرانیکا)، ترجمه پیمان متین، انتشارات امیرکبیر، چاپ دوم
- رضاپور شیرین (۱۳۹۱)، نگرشی بر تاریخ تحولات لباس در جهان: از دوره بیزانس تا زمان حاضر، انتشارات سیمای دانش، چاپ اول
- عابدینی اعظم (۱۳۹۱)، مبانی طراحی لباس، انتشارات کتاب آبان، چاپ اول
- www.Yaydesigns.com 2011
- http://www.emami.dk/about-emami-is.html
- http://catbiggar.com/?page_id=502013
- http://www.theconvertibledress.com/pages/about-us2013
- http://en.wikipedia.org/wiki/Lydia_Silvestry-
- www.dominiqueansari.com
- www.vivrantmagazine.com
- www.Butter.com
- www.nadiatarr.com
- www.donnakaran.com

شکل ۱۸- لباس مسافرتی طرح شرکت YAY

نیاز به بردن لباس‌های زیادی نداشته باشید و نگران این نباشید که در تعطیلات مجبور به حمل تمام لباس‌هایتان باشید. شما در این لباس‌ها احساس راحتی خواهید داشت و به دلخواه خود و متناسب با شرایط و موقعیت خود لباس دلخواهتان را ایجاد می‌کنید. (شکل ۱۸) YAY تولیدات پوشاک خود را این‌گونه بیان می‌کند که ما لباس‌های تغییرپذیر را برای زنانی طراحی می‌کنیم که فعالیت زیادی دارند و عاشق مسافرتند و با لباس‌های کم حجم و قابل تبدیل خود به آن‌ها برای رسیدن به خواسته‌هایشان کمک می‌کنیم. (www.Yayde-signs.com)

شکل ۱۹- طراح مریم صبوری نیا